

บทคัดย่อ

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าประมงจากประเทศเมียนมาเป็นจำนวนมากในแต่ละปี โดยในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยจัดเป็นอันดับหนึ่งในด้านปริมาณการนำเข้าสินค้าประมงจากประเทศเมียนมา สำหรับปริมาณความต้องการสินค้าประมงเพื่อการบริโภคภายในประเทศไทยจำนวน 22 จังหวัดพื้นที่การศึกษามีปริมาณมากถึง 212,948 ตันต่อปี หรือประมาณ 600 ตันต่อวัน นอกจากนี้ จากสถิติด้านการค้าสินค้าประมงของประเทศไทยไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปี พ.ศ. 2560 พบว่ามีปริมาณมากกว่า 11,000 ตัน ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศไทยยังมีโอกาสในการส่งออกสินค้าประมงไปยังมณฑลยูนนาน ด้วยเหตุผลด้านจำนวนประชากรและจำนวนนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีโครงการก่อสร้างรถไฟลาว-จีน ที่จะช่วยสนับสนุนระบบโลจิสติกส์เพื่อการประกอบธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น งานวิจัยนี้จึงทำการศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่และการเลือกตำแหน่งที่ตั้งศูนย์กระจายสินค้าประมงเชื่อมโยงภาคเหนือตอนล่างกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่เพื่อกำหนดเป็นพื้นที่ทางเลือกในการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าประมง ซึ่งใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสินค้าประมงในอนาคตงานวิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธี Weight Marking Method ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ 1 เพื่อใช้ในการคัดกรองเบื้องต้นด้วย และกระบวนการวิเคราะห์ตามลำดับชั้น (Analytic Hierarchy Process: AHP) เป็นเครื่องมือที่ 2 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองขั้นสูง ผลลัพธ์ที่ได้จากเครื่องมือที่ 1 คือพื้นที่ที่มีศักยภาพเบื้องต้นจำนวน 10 จังหวัดจากจังหวัดพื้นที่ศึกษาทั้งหมด 22 จังหวัด ก่อนที่จะนำจังหวัดที่มีศักยภาพเบื้องต้นดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการคัดกรองขั้นสูงเพื่อคัดกรองพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงสุดจำนวน 3 จังหวัด โดยพื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการจัดตั้งเป็นศูนย์กระจายสินค้าเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงของโซ่อุปทานของสินค้าประมง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้รับคะแนน 71.83, 71.48, และ 68.32 คะแนนตามลำดับ นอกจากนี้ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ศักยภาพการเข้าถึงโครงข่ายการขนส่งทางบกมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการเลือกตำแหน่งที่ตั้งของศูนย์กระจายสินค้าประมง จึงนำมาใช้ในการคัดเลือกพื้นที่ตั้งในระดับอำเภอผลการคัดเลือกพื้นที่ตั้งศูนย์กระจายสินค้าประมงในระดับอำเภอสำหรับ 3 จังหวัดที่มีศักยภาพสูงสุดข้างต้น พบว่า พื้นที่ที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองของแต่ละจังหวัดเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าประมง เนื่องจากสามารถเข้าถึงโครงข่ายการขนส่งทางบกได้อย่างครบวงจร ทั้งโครงข่ายที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน (ถนน และรางรถไฟ) และโครงข่ายที่อยู่ในแผนการพัฒนาระบบขนส่งภายในจังหวัด เช่น รางไฟรางเบา (Light Rail Transit: LRT) เป็นต้น

คำสำคัญ: การคัดเลือกพื้นที่ตั้ง ศักยภาพเชิงพื้นที่ ศูนย์กระจายสินค้า สินค้าประมง วิธีกระบวนการวิเคราะห์ตามลำดับชั้น

Abstract

Thailand and Myanmar have been the partner countries for a large amount of time. In 2017, Thailand was the first ranking country that imported fishery products from Myanmar. In term of fishery products demand, 22 provinces as research framework were equal to 212,948 ton per year or about 600 ton per day. In addition, the commercial statistics of the products that were exported from Thailand to Laos in 2017 was about 11,000 ton in volume with no import. Another opportunity is to export the fishery products into Yunnan, China because of a large number of population and tourists.

Moreover, transport infrastructure development project such as The China-Laos Railway Project that will be already launched within a few years next can support the logistics system, so the efficiency increasing of commerce and tourism activities may be taken into account. Aforementioned, the study on area-based potential and location selection of distribution centre (DC) for fishery products connecting lower northern provinces to the nearby countries is the most important research for using as know-how to start businesses involving the fishery products.

This research applied 2 tools. The first tool was used to be a basic selection tool. The second (Analytic Hierarchy Process: AHP) was applied to select in advanced stage. These will orderly filter the area-based potential location from 22 to 10 and 10 to 3 provinces, respectively. The final results were Chiang Mai (71.83 points), Phitsanulok (71.48 points), and Udon Thani (68.32 points).

In the study still pointed out that the potential accessibility of inland transport network is the most important factor for location selection of fishery products DC. So, the location selection in term of district within each province using this factor is very appropriate way. The results showed that Muang district of each city is the best location because it can access full options of inland transport network including main road, rail, and light rail transit (LRT).

Keywords: Location selection, Area-based potential location, Distribution centre, Fishery products, Analytic Hierarchy Process